

ATATÜRK, MİLLÎ EGEMENLİK ve TÜRK ÇOCUĞU

CİHAT AKÇAKAYALIOĞLU

Atatürk'te millî egemenlik fikri Harp Okulu (1899-1902) ve Harp Akademisi (1902-1905) sıralarında belirmeye başlamıştı. O, bunu şöyle anlatmaktadır: “Harbiye yıllarında siyaset fikirleri baş gösterdi. Durum hakkında henüz yeterli bir görüşümüz yoktu. Sultan Hamit dönemi idi. Kemal Bey'in (Namık Kemal) kitaplarını okuyorduk. Kovuşturma sıkıydı. Çoğunlukla ancak koğuştta yattıktan sonra okumak imkânını buluyorduk...

Kurmay sınıflarına geçtik. Bilinen ve alışılmış derslere çok iyi çalışıyordum. Bunların üstünde olarak bende ve bazı arkadaşlarda yeni fikirler oluştu. Ülkenin yönetim ve siyasetinde fenalıklar olduğunu keşfetmeye başladık. Binlerce kişilik Harbiye öğrencisine bu keşfimizi anlatmak hevesine düştük.”¹

Mustafa Kemal ve yakın arkadaşları, o hevesin etkisiyle gizli bir okul gazetesi çıkararak koşullardan doğan düşüncelerini yazmaya, bu şekilde çalıştıkça da fikirlerini geliştirmeye başladılar. Bu yüzden sonları sürgün olmuştu!...

İlk Cumhuriyet Fikri:

Cumhurbaşkanı Atatürk, bir konuşmasında “Osmanlı Devleti kişi devletiydi, hanedan devletiydi. Türkiye Cumhuriyeti halk devletidir. Halkın devletidir” dediği zaman, gençliğinden beri kafasında oluşup gelişen halk idaresine, millî egemenliğe olan inancını yansıtıyordu. Bu inancın temeli çok gerilerdeydi. 1908 İslahat Hareketinden önce Selânik'te bulunduğu sıralarda, askerî görevleri dışında yapabildikleri gizli arkadaş toplantılarında ülke sorunlarını görüşüyor ve tartışıyorlardı. Ömer Naci, Hakkı Baha Pars, Aka Gündüz ve Hüsrev Sami'nin bulunduğu böyle bir toplantıda, Baha Pars'a “Türkiye için en iyi devlet şekli nedir?” dediği zaman, “meşrutiyet” yanıtını almıştı... Mustafa Kemal, “Meşrutiyette de başta bir hükümdar vardır; onun istibdadını önlemek zordur. Bu ülkeyi yükseltecek idare cumhuriyettir” diyerek o zaman için yadırganan ülküsünü ortaya koymuş oluyordu².

¹ Gazinin Hayatı, Türk'ün Altın Kitabı, 1961, s. 21.

² Cihat Akçakayalıoğlu, İlk Cumhuriyet Fikri, Ulus Gazetesi, 29 Ekim 1966.

Atatürk'ün gençlik arkadaşı ve Dışişleri Bakanı Tevfik Rüştü Aras'ın anlattığına göre, Mustafa Kemal, Meşrutiyet Döneminden beri Türk halkının ihtiyaçları ve yükselmesi çareleri üzerinde yıllarca yapageldiği incelemeler ve gözlemlerle vardığı sonuçları prensipler ve sloganlar halinde onlara anlatmıştı.

Bâbîâli Vakası (Baskını) sırasında yapılacak İttihat ve Terakki Kongresi'nde okunmak üzere, Kurmay Binbaşı Mustafa Kemal tarafından hazırlanan bir açış konuşması, Fırka Genel Sekreteri Fethi Bey (Okyar) ve Tevfik Rüştü tarafından uygun görülmüştü. Bu yazı, toplantı sırasında ilgilenen bir üye tarafından okunmak üzere alınmış ve bazılarınca oyuna getirilerek kaybedilmişti. Bunları anlatan Aras, "Görüşleri yıllar önceden belirliydi" başlıklı paragrafta şunları söylemektedir: "Büyük Kurtarıcı daha o vakit, sonra başa geçtiği zaman gerçekleştirdiği inkılâpların başlangıçlarını, hazırladığı Genel Sekreter söylevinde açıkça belli etmişti."³

Yeni Devlet, Yeni Toplum

Atatürk İnkılâbı ve Atatürk'ün geniş biyografisi incelendiği zaman, Kurtuluş Savaşı dahil, bütün İnkılâp Hareketleri'nin amaç ve hedefinin "millî egemenlik" ilkesine dayanan demokratik-parlamenter cumhuriyet olduğu açıkça görülmektedir.

Fakat, bu sonuca ulaşmak kolay olmamıştı. Türk Milleti, Mustafa Kemal'in önderliğinde çok çetin geçen bir ölüm-kalım mücadelesine girişmiş, temelleri Afyonkarahisar-Dumlupınar Meydan Muharebesi'nde atılan Türkiye Cumhuriyeti'ni kurmuştu.

Bu büyük eserin mimarı Mustafa Kemal'in, çaba ve kararını Nutuk sayfalarından anımsamalıyız. O, Nutuk'un baş taraflarında iktidarın, ülkenin, hükümetin, ordunun genel durumuna ve düşünülen kurtuluş çarelerine değindikten sonra, inandığı ve karar verdiği kurtuluş ve yükseliş yolunu şöyle anlatır:

"Bu durum karşısında bir tek karar vardı. O da, millî egemenliğe dayalı, kayıtsız-şartsız bağımsız yeni bir Türk Devleti kurmak...

Daha İstanbul'dan çıkmadan düşündüğümüz ve Samsun'da Anadolu topraklarına ayak basar basmaz tatbikatına başladığımız karar, bu karar olmuştur."

Sırası gelmişken bir görüşümüzü belirtmeden geçemeyeceğim. "Atatürk İnkılâbı" teokratik ve otokrat bir devlet düzenini yıkarak, yerine demokratik-parlamenter ve çağdaşlaşma yolunda bir devlet kurmak

³ Tevfik Rüştü Aras, Atatürkçülük, Milliyet Gazetesi, 29 Ocak 1971.

olduğuna göre, bu büyük olayın, 19 Mayıs 1919'da başladığını kabul etmek tarihi gerçeğe çok uygun olacaktır.

TBMM'nin Kuruluşu:

Konumuzun başında, "kuruluş" kavramına, sözcüğüne değinmek istiyorum. Meclisimiz 23 Nisan 1920'de yeni Devlet'in temeli olarak kurulmuştur. Açılış kelimesini kullanmak, bana göre doğru değildir.

İnkılâp hareketi, 19 Mayıs 1919'dan itibaren işgalci düşmanlara karşı savaş; Osmanlı iktidarına karşı da isyan ve savaş (iç düşmanlar dahil) halinde yürütülmüştür. Kurtuluş Savaşı Atatürk İnkılâbı'nın ilk evresidir. Meclisin kuruluşu da bu mücadelenin içinde gerçekleşmiştir. O günlere kadar geçilen aşamalar İnkılâp Tarihimizin parlak sayfaları olarak gözlerimizi kamaşturmakta, göğüslerimizi kabartmaktadır.

TBMM'nin 23 Nisan 1920'de kurulup göreve başlaması kendine özgü törelerle yürütülmüş, 24 Nisan'da başkanlığa seçilen Mustafa Kemal, Meclisi kutlayan, millî egemenlik ilkesini vurgulayan konuşmalar yapmıştı.

Meclisin 1 Kasım 1922'de aldığı kararla Osmanlı iktidarına ve onun hükûmetine son verildiği oturumda, Başkan Mustafa Kemal Paşa'nın yaptığı konuşmada şu önemli görüşler vardı:

"Millet mukadderatını doğrudan doğruya eline aldı ve millî saltanat ve egemenliğini bir kişiyle değil, bütün fertleri tarafından seçilmiş vekillerden oluşan bir Yüce Mecliste temsil etti. İşte o meclis, yüksek meclisinizdir. TBMM'dir. Milletın saltanat ve egemenlik makamı, yalnız ve ancak Türkiye Büyük Millet Meclisi'dir."

Bu konuşma, halkın kendi kendini yönetmesi demek olan demokrasinin anlatımından başka bir şey değildir.

Yine Tevfik Rüştü Aras'ın bir yayınıyla, Atatürk ve TBMM gerçeğini vurgulamakta yarar görüyorum:

"İlk Türkiye Büyük Millet Meclisi demek, Mustafa Kemal demektir. İlk meclisi ruhu ile, varlığı ile her şeyi ile temsil eden, hazırlayan insan yalnız ve yalnız Mustafa Kemal'dir. Gerçi, hepimiz onunla beraber, onun yanında, onun fikirlerinin ortağı idik. Fakat, ruh onda, canlılık, hayat onda idi. Meclis demek, Mustafa Kemal demektir. O zamana kadar Türkler önce Selçuklu ismini almışlar, daha sonra Osmanlı İmparatorluğunun son anlarına kadar da Osmanlı adını taşımışlardı. Mustafa Kemal yeni ülkenin, yeni devletin adını kendi kalemiyle koymuştu: Türkiye."⁴

⁴ Tevfik Rüştü Aras'tan Atatürk'e Dair Birkaç Hatıra, s. 405-406. Her Yönüyle Atatürk, Hazırlayan Avni Altınar, Bakış Matbaası, İstanbul 1974.

Birinci ve İkinci Büyük Millet Meclisleri dönemlerinde Atatürk'ün ve meclislerin çeşitli çalışmaları, Cumhuriyet Tarihimizin çok önemli konuları ve olayları ile doludur. Bunlara kısaca bile olsa, birer birer değinmeye bir makalenin alışılmış boyutları yeterli değildir. Bu nedenle okuyucularımız İnkılâp Tarihi bilgilerini anımsayarak konumuzu genişleteceklerdir.

Atatürk yeni bir devlet kurduğuna göre, devletin tanımını anımsatmakta yarar olacağını sanıyorum. Devlet, bir hükümet yönetiminde örgütlenmiş, teşkilâtlanmış siyasal topluluktur. Diğer bir deyişle, bir hükümete ve ortak yasalara bağlı topluluğa, millet ya da milletler topluluğuna “devlet” denir.

Bir devletin gerçekten var olabilmesi için şu şartlar gereklidir:

a. Belli bir ülkede yaşayan insan topluluğunun hukukî olarak kişilik kazanması.

b. Aldığı kararları yerine getirebilecek güce sahip egemen bir otoritenin kurulmuş bulunması⁵.

Bir toplulukta Anayasa ve yasalar varsa, bazı yasal güçler ve örgütler de vardır; yasama, yürütme, yargı gücü veya organları gibi.. Bu bilgiler şunları da hatırlatmaktadır:

Atatürk, Osmanlı Devleti'nin 1919 yılındaki durumunu özetlerken “Osmanlı Devleti”nin temelleri çökmüş, ömrü tamam olmuştu. Ortada bir avuç Türk'ün barındığı bir ata yurdu kalmıştı. Son mesele, bunun da bölünmesiyle uğraşmaktı.

“Osmanlı Devleti, onun bağımsızlığı, padişah, halife, hükümet, bunların hepsi anlamı kalmamış sözlerden başka bir şey değildi”⁶ dediği zaman, çağdaş bir devlet kurmaya karar vermiş, maddî ve manevî bütün varlığını bu büyük kararın gerçekleşmesi için ortaya koymuş, “Ya bağımsızlık ya ölüm” parolasını kendisi ve milleti için bayraklaştırmıştı.

Ve nihayet, Atatürk'e özgü inkılâp yöntem ve hareketleri ile başarıya ulaşılarak 29 Ekim 1923'te cumhuriyet ilân edilmiş, Mustafa Kemal Paşa cumhurbaşkanlığına seçilmişti. O gün yaptığı konuşmada şu ifadeler de vardı:

“Bugüne kadar doğrudan doğruya Meclis Başkanlığı'nda bulundurduğunuz arkadaşımıza yaptırdığımız görevi, Cumhurbaşkanı olarak yine aynı arkadaşımıza, bu âciz arkadaşımıza yöneltiyorsunuz..

⁵ Meydan Larousse, cilt 3, s. 620.

⁶ Nutuk, Kültür Bakanlığı (Millî Eğitim Bakanlığı)'nın Cumhuriyetin XV. Yıldönümü armağanı, s. 9.

..Yüksek heyetinize şükranlarımı sunarım.. Son yıllarda milletimizin gösterdiği yetenek, idrâk kendi hakkında kötü düşünenlerin ne kadar bilgisiz ve ne kadar dış görünüşlere bağlı insanlar olduğunu pek güzel ispat etti. Milletimiz değer ve niteliklerini hükûmetin yeni adıyla uygarlık dünyasına daha kolay göstermeyi başaracaktır. Türkiye Cumhuriyeti dünyadaki yerine lâayık olduğunu eserleriyle kanıtlayacaktır.

Daima sayın arkadaşlarımın ellerine samimî ve sıkı bir surette yapışarak, onlardan kendimi bir an bile ayrı görmeyerek çalışacağım. Milletin teveccühünü daima bir dayanak sayarak hep birlikte ileriye gideceğiz. Türkiye Cumhuriyeti mutlu, başarılı ve muzaffer olacaktır.”⁷

Atatürk, Türkiye Cumhuriyeti’ni mutlu, başarılı ve muzaffer kılmanın milletin destek ve yardımıyla olacağını; bu büyük varlığı temsil eden TBMM’nin “Egemenlik kayıtsız-şartsız milletindir” ilkesine bağlı kalarak çağdaş uygarlık düzeyine ulaşma yollarını açacağını biliyordu. Gerçekleştirdiği İnkılâbı o Meclisin kararlarıyla başlatmış, meşru ve millî kılmasını bilmişti. Onun sözlüğünde millet ve halk eş anlamda idi. 1920 yılında yayımladığı “Halkçılık Programı” halk yönetimine, halkın özgürlük ve haklarına, devletin görevlerine, sonuç olarak anayasalara kaynak olmuştu.

23 Nisan’ın Anlamı

Bilindiği üzere 23 Nisan 1920’de kurulup açılan TBMM, Türkiye Cumhuriyeti’nin temeli ve millî bayramlarımızdan birinin nedenidir. 23 Nisan 1929’dan beri “Millî Egemenlik ve Çocuk Bayramı” olarak bu büyük eseri anıyor ve kutluyoruz. Ne yazık ki, 12 Eylül 1980’den önce Atatürkçülük dışı çeşitli akımlar ve yanlış politikalar yüzünden Türkiye Cumhuriyeti çökme tehlikesi atlatmıştı. Atatürk’ün, cumhuriyeti emanet ettiği genç kuşaklardan oluşan Atatürkçü ordu, devleti uçurumun kenarından çevirerek kendi asil kimliğine yeniden kavuşturdu.

Kurucu Meclis niteliğinde oluşturulan yeni Meclis’in bir kanadını teşkil eden Danışma Meclisi, millî bayramlarımıza, Millî Güvenlik Konseyi ile birlikte büyük önem veriyordu. 23 Nisan’ın Anlamı başlığı altındaki bu bölümü bazı Danışma Meclisi üyelerinin 23 Nisan 1983’te ve 88’nci birleşimde yaptıkları konuşma ve değerlendirmelerinden bölümler olarak oluşturmak istiyorum:

Abdülbaki Cebeci-Yeni Türkiye Devleti’nin temeli salt bağımsızlık, özü ise ulusal egemenliktir. Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin, Türk ulusunun savunma kalesi olarak Ankara’da yükselmesi, dünya düşünce

⁷ Nutuk, s. 584-585.

alanında, yalnızca bir kavram niteliğinde kalmış olan ulusal egemenlik düşüncesini dinamizme kavuşturmuş, bir sistem olarak gerçekleştirmiş, işler duruma getirmiştir.

Atatürk 24 Nisan 1920'de hükümet kuruluşu üzerine yaptığı konuşmasında şöyle demişti:

“Mecliste beliren ulusal iradenin yurt yazgısına doğrudan doğruya el koymasını benimsemek temel ilkedir. TBMM'nin üstünde bir güç yoktur. Ulusal egemenliğin her şeyden önce kendisini göstermesi için Yüksek Meclisimiz olağanüstü yetkilerle toplantıya çağrılmıştır. Ulusumuz hiç kimsenin iznine gerek görmeden ve izin vermeyenlere karşı isyan ederek ulusal egemenliğini almıştır. Alınmış olan egemenlik hiçbir biçimde bırakılamaz ve geri verilemez.”

23 Nisan Ulusal Egemenlik Bayramının, siyasal ve hukuksal anlamında, en az Cumhuriyet Bayramı ölçüsünde büyük bir ulus bayramı olduğu kuşkusuzdur⁸.

Hamza Eroğlu - Mustafa Kemal Paşa'nın millî egemenlik ilkesine dayanan ilk açıklaması Samsun'dan Sadarete (Başbakanlığa) verdiği 22 Mayıs 1919 tarihli raporunda belirtilmiştir: “Millet, millî hâkimiyet esasını ve Türk milliyetçiliğini kabul etmiştir, bunun için çalışacaktır.”

Atatürk, Millî Egemenlik teorisini işlerken büyük bir beceri ve büyük bir bilgi gücüyle Türk gerçeğine cevap verecek şekilde bunu ele almış ve geliştirmiştir⁹.

Süleyman Sırrı Kırçalı— “...23 Nisanlar yalnız bir tören olarak yaşanan değil, bütün bunların gözden geçirildiği günler olmalıdır. Hele, 12 Eylül'e getirilen, içinde yaşadığımız 23 Nisanların devamı olan bu mutlu ve tarihî günlerde 23 Nisan ruhu ona yakışır bir derecede değerlendirilmelidir. Ulusal egemenliğimizin bayramını, çocuklarımızın bayramıyla birleştirmenin başka ne anlamı olabilir. Neyi, kime emanet ettiğini çok büyük bir isabetle tayin eden ve bunda yanılmayan büyük Atatürk'ün, ulusal egemenliği çocuk bayramıyla birleştirmesi, onun dehasının büyük eseridir¹⁰.

Utkan Kocatürk— Her milletin tarihinde dönüm noktası teşkil eden önemli günler vardır. 23 Nisan 1920, bizim tarihimizde belki de şereflerin en büyüğüne lâyık bir gündür.

⁸ Danışma Meclisi Tutanak Dergisi, 88. Birleşim (23 Nisan 1983), s. 640-641.

⁹ a.g.e. s. 642-643.

¹⁰ a.g.e. s. 643-644.

...23 Nisan Millî Mücadele tarihinin olduğu kadar, Türk demokrasi tarihinin de dönüm noktasıdır. Türkiye’de millî hükümet esasının simgesidir. Daha geniş anlamda, memleketimizde cumhuriyetin ifadesidir.

...23 Nisan’ın, Millî Egemenlik Bayramının yanı sıra, Çocuk Bayramı olarak da kutlanması çok anlamlıdır. Bu suretle millî hâkimiyet kavramıyla milletin geleceğini temsil eden çocuk kavramı en güzel şekilde birbirine bağlanmıştır. Unutmamalıyız ki, Atatürk’ün önemli sosyal hareketlerinden biri de toplumumuzda çocuğa verdiği değerdir. Yarının gencini, istikbalin büyüğünü teşkil edecek olan çocuk kavramı, Atatürk’te en anlamlı şeklini kazanmıştır. Zira, ilkelerine bağlı, çalışkan, memleketsever bir gençlik Atatürk’ün ideali idi: “Milletin bağrından temiz bir nesil yetişiyor. Bu eseri ona bırakacağım ve gözüm arkada kalmayacak” derken, bu gençliği kastediyordu. Bu bakımdan, çocuklarımız ve gençlerimiz Atatürk’ü gerçek anlamıyla kavramalı, onun istediği, ona lâyık evlâtlar olmaya çalışmalıdır¹¹.

Bazı Anılar ve Çocuk Esirgeme Kurumu:

Yukarıda kendisinden nakiller yaptığım Süleyman Sırrı Kırçalı, sözünü ettiği konuşmasında “Yeni Türk harfleri ile bulup okuyabildiğim ilk gazetelerde, 1929 yılı 23 Nisanında Çocuk Haftası yerleşmişti bile. Gazetelerde haftanın nasıl yaşandığı, Cumhurbaşkanı Gazi Paşa’nın çocukları nasıl kabul ettiği, onlarla neler görüştikleri resimleriyle uzun uzun anlatılıyor. Bu, Türkiye için olduğu gibi, dünya için de büyük bir olaydı, şimdi de olduğu gibi!” demektedir.

Takdir olunur ki, “bazı anılar” başlığı altında, Atatürk’ün çocuk sevgisine değinmeden geçemeyiz. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterlerinden Hasan Rıza Soyak, “Atatürk’ten Hatıralar” adıyla 1973’de yayınladığı eserinde, Ölümsüz Önderimizin çocuk sevgisi hakkında şunları söylemektedir:

“Atatürk çocukları çok severdi. Onun dilinde çocuk, sevgi demektir. Sevdiklerine, hangi yaşta olursa olsunlar, “çocuk” diye seslenirdi. Kendisinin çocuğu olmamıştı; bundan dolayı vakit vakit iç acısı duymuş mudur bilmiyorum ama, doğrusu ben buna hiç ihtimal vermiyorum; bütün Türk yavruları onun öz çocukları gibiydi. O, bu yavrulara öylesine gönül vermiş, onlar da ona öylece candan bağlanmışlardı. Dünyada böyle bir mutluluğa erişmiş kaç insan vardır ve böyle bir insanın yüreğinde öyle bir üzüntü nasıl yer tutabilir.

¹¹ a.g.e. s. 644-645.

Bir gün yanına girdiğim zaman, onu (Ülkü'yü) yine büyük adamın kucağında bulmuştum; şakalaşıyorlardı. Çocuk katıla katıla gülerken onun altın saçlarını çekiyor, burnuna yapıyor, ara sıra yumak elleriyle yüzüne küçük küçük tokatlar indiriyordu.

O da çocuklaşmış gibiydi; bir yandan kahaahalarla gülüyor, bir yandan da güya başını korumaya çalışıyordu. Bir aralık bana baktı, gök parçası gözleri sevgi ve neşeden ışıltı ışıltıydı:

“Çocukluk ne güzel şey.. Çocuklar ne sevimli, ne tatlı yaratıklar değil mi? En çok hoşuma giden halleri nedir bilir misin?.. Riyakârlık bilmemeleri, bütün istek ve duygularını içlerinden geldiği gibi açıklamaları” dediğini anlatan Soyak, anılarına şöyle devam etmektedir:

“Başka bir gün çocuk terbiyesinden konuşuyordu, bu konudaki mütalâalarını izah etti:

Çoğu âilelerin öteden beri çok kötü bir alışkanlıkları var; çocuklarını söyletmez ve dinlemezler. Zavallılar lâfa karışınca, sen büyüklerin konusuna karışma der, sustururlar. Ne kadar yanlış, hatta zararlı bir hareket. Halbuki tam tersine, çocukları serbestçe konuşmaya; düşündüklerini, duyduklarını olduğu gibi ifadeye teşvik etmelidirler; böylece hem hatalarını düzeltmeye imkân bulunur, hem de ileride yalancı ve riyakâr olmalarının önüne geçilir.

Kısacası, artık, çocuklarımızı düşüncelerini hiç çekinmeden açıkça ifade etmeye, içten inandıklarını savunmaya, buna karşılık da, başkalarının samimî düşüncelerine saygı beslemeye artık alıştırmalıyız. Aynı zamanda onların temiz yüreklerinde yurt, ulus, âile ve yurttaş sevgisiyle beraber doğruya, iyiye ve güzel şeylere karşı sevgi ve ilgi uyandırmaya çalışmalıyız. Bence bunlar, çocuk terbiyesinde ana kucakından, en yüksek eğitim ocağına kadar her yerde, her zaman üzerinde durulacak önemli noktalar. Ancak bu suretledir ki, çocuklarımız memlekete yararlı bir vatandaş ve mükemmel birer insan olurlar.”¹²

Evet, Atatürk ve çocuk “Millî Egemenlik ve Çocuk Bayramı” sunageldiğimiz böylesine duygu ve çabalarla iç içedir, özdeşir. Çabalar deyince “Çocuk Esirgeme Kurumu”nu anımsamamaya olanak var mıdır? Bu kuruluş da Atatürk’ün eseridir. O, özellikle ve başta Kurtuluş Savaşı’na katılan, şehit ve malûl yurttaşların çocuklarına gerekli yardımları yapmak üzere, 30 Haziran 1921’de “Himaye-i Etfal Cemiyeti”ni kurdurmuştu. Bu dernek, Mustafa Kemal’in özlediği çocukların ve gençlerin yetişmesine yardımcı olacaktı ve olmuştu.

¹² Hasan Rıza Soyak, Atatürk’ten Hatıralar, cilt I, s. 60-61.

Bu Cemiyet, 19 Ocak 1952'de "Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu" adını aldı. Bakanlar Kurulu'nun 19 Ocak 1952 gün 8012 sayılı kararıyla tüzük değişikliği yapılarak, Atatürk'ün amacına ve toplumun ihtiyaçlarına daha uygun duruma getirildi.

Çocuk Haftasının ilk kutlanması 23-29 Nisan 1929'da olmuş, ilk gün Çocuk Bayramı kabul edilmiş, Mustafa Kemal Paşa, Ankara Palas'ta yapılan Birinci Çocuk Balosu'na katılmıştı.

Bu yazımla 23 Nisan'ın özünde saklı amaç ve ruhu, çeşitli düşüncelere, görüşlere ve hatta anılarla, kuruluşlara değinerek anlatmaya çalıştım. Yeni bilgi ve belgeler sunmadığımı, sunamadığımı biliyorum. Şunu da biliyorum ki, bunları birlikte hatırlamak da ruhlarımızı, inançlarımızı tazeleyecek ve pekiştirecektir.

Ve nihayet, hepimizin ilk ve son sözümüz "Yaşasın Atatürkçülük ve Millî Egemenlik" demek olacaktır!..

ATATÜRK, NATIONAL SOVEREIGNTY AND THE TURKISH YOUTH

(Summary)

The author emphasizes the importance of the principle of national sovereignty in the Turkish Revolution realized under the leadership of Atatürk. He also comments on the significance of the inauguration of the Turkish Grand National Assembly, which was later adopted as "The National Sovereignty and Youth Day", a gesture which symbolizes the importance Atatürk always attached to Turkish Youth.

